

nogle Bemærkninger fra det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Octavius Hansen) angaaende mine Udtalelser, men det er klart, at han opfattede dem ganske anderledes, end jeg har tænkt mig, og jeg vil derfor ikke opholde Thinget med at inddrage det ærede Medlem. Det vil i sin Tid af Rigsdagstidenden kunne ses, hvorledes det hænger sammen dermed. Naar jeg omtalte de foreslaaede Bestemmelser angaaende Bevillingsmyndigheden paa den Maade, jeg gjorde, nævnedes jeg dette Punkt som et Moment, der kunde karakterisere Lovforlaget, saaledes som jeg havde betegnet det; men jeg berørte det ingenlunde, fordi jeg ønskede, at Ministeren skulde være i Besiddelse af nogen Bevillingsmyndighed paa dette Omraade. Jeg bemærkede tværtimod selv, at dette var mig imod, og det var altsaa mig selv, der sagde, at det ikke var saa ganske i sin Orden, at Ministeren havde denne Bevillingsmyndighed. Det ærede Medlem troede, det var en Anden, som havde sagt dette, men jeg tror rigtig nok, at det var mig selv, og om ogsaa en Anden kan have sagt det, har jeg i alt Fald selv sagt det. Alt dette skal jeg imidlertid lade ligge. — Jeg skal endnu kun fremsføre en Bemærkning med Hensyn til en Yttring af det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds (Zauber) angaaende Smaa-Kjøbstæderne. Det ærede Medlem troede, jeg vilde have, at de skulde vedblive at have deres Kjøbstædretigheder som en Slags Almisse, men dette er en selvstændig Misforstaaelse; derom har jeg slet ikke talt. Jeg har kun gjort opmærksom paa, at der, naar en eller anden lille Kjøbstad var kommen i en uheldig Stilling paa Grund af Forhold, som ikke afhang af den selv, tidligere havde viist sig Beredvillighed til at hjælpe dem, og en saadan Beredvillighed mener jeg ogsaa vil være tilstede, hvis et saadant Tilfælde atter skulde indtræde. Paa den anden Side er jeg selvstændig enig med det ærede Medlem i, at man burde indrømme de smaa Kjøbstæders Udgang til at kunne blive fri for at være Kjøbstæder, naar de ikke længe mere ønskede det. Det ærede Medlem vilde ikke rigtig stole paa Kjøbstæderne selv i denne Henseende, men vilde have, at Loven skulde afgjøre Sagen. Jeg synes bedre om, at de selv træffe Afgjørelsen; thi den, der har Skoen paa, føler bedst, hvor den trykker; dette kan man ogsaa anvende i dette Tilfælde. — Endnu skal jeg bemærke med Hensyn til Krammæderne, at jeg tror, det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds har fuldkommen Ret i, at de have overlevet sig selv, forsaavidt Kjøbstæderne angaar; men der er Ægde i Landet, langt fjernede fra Kjøbstæderne, hvor jeg tror, det vilde være heldigt, om Krammæderne vedbleve at bestaa. Paa saadanne Steder kan deres Opretholdelse i alt Fald ikke medføre den Slags Ulemper som deres Opretholdelse i Kjøbstæderne. Jeg vil derfor henstille, om der ikke kunde aabnes en Tilslæbelse til at afholde

Krammæder paa saadanne Steder, hvor der er en særlig Trang dertil, men dette skal jeg dog, som sagt, aldeles henstille. — De øvrige Indvendinger, der ere fremkomne, gjøre det ikke nødvendigt for mig at udtale mig videre. Jeg skal kun bemærke, at de Yttringer, der fremkom om Forbrugsforeninger, forekom mig tilbøieligt at have givet mig Ret i min Bemærkning om, at der er noget Uklart i den hele Fremstilling af, hvad der er Forbrugsforening, og hvad der ikke er Forbrugsforening. Det vil ikke være rigtig at have nogle overflødige Ord staaende i Løven; det forekommer mig, at Loven aldrig bør være vidtløftigere eller indeholde mere end nødvendigt. Jeg antager imidlertid, at der her ikke foreligger Mødet, end hvad der vil kunne rettes paa Lovforlagets videre Gang.

Frederiksen: Jeg vil ikke unblade at udtale min Forbauselse over den lidet Taknemmelighed, man her idag synes at vise imod dem, som ere Skyld i Næringslovens Givelse. Jeg behøvede ganske vist ikke at høre de Sætninger, jeg her i Dag har hørt fra den anden Side; for at kunne have tilstrækkelige Vidnesbyrd derom; thi jeg vidste vel for mit Bekommende, at det ikke er med Ret, at de, der staa paa den anden Side, skrive Frihed paa deres Bane. — I Øvrigt ønsker jeg ikke at blande mig i de Forhandlinger, der have fundet Sted. Jeg bad kun om Ordet for at gjøre en enkelt Bemærkning angaaende Krammæderne ligeoverfor det ærede Medlem for Slagelse (Zauber); men jeg kan nu spare mig der; da Forholdet allerede er blevet berørt af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen). Jeg skal kun udtale, at det særlig for den Kreds af Landet, jeg repræsenterer, ikke lader sig gjøre at ophave disse Krammæder, naar det Samme ikke sker for alle Landets Kjøbstæder. Vore Kjøbstæder ligge nemlig saa samlede, at ingen af dem har sit Opland for sig; det er saa let at gaa til de andre Byer, at det utvivlsomt vilde være til den enkelte Bys Skade at ophave denne Institution for den enkelte By. Naar det ærede Medlem for Svendborg søgte at forsvare en væsentlig Indskrænkning eller i alt Fald en af de vigtigste Indskrænkninger, der findes i Lovforlaget, nemlig den, der i flere Henseender vil ophæve Ministerens Bevillingsmyndighed med Hensyn til Afstandsbestemmelserne — dette Byernes saakaldte Mavebelte — og vilde gjøre det ved at fremhæve, hvorledes denne Bevillingsmyndighed i Næringsloven kun stod som en Overgangsbestemmelse, hvis Tid nu skulde være forbi, idet man kun foreløbig havde villet moderere Forholdene, indtil de havde udjevnet sig, saa er dette en Bevismåde, der ikke passer i det foreliggende Tilfælde. Her er Bevillingsmyndigheden kun en Form for en større Frihed, og man kan ikke betragte Bestemmelserne derom som en Overgangsbestemmelse, der er ble-